

MIÓMAGÖB ELTÁVOLÍTÁS HASTÜKRÖZÉS (LAPAROSZKÓPIA) SORÁN

Beteg neve: _____ Születési dátum: _____

TAJ: _____ Orvos neve: _____

A mióma a méh izomzatában keletkezett jóindulatú simaizom daganat, ami méretétől és elhelyezkedésétől függően vérzési zavarokat, alhasi fájdalmat, meddőséget, esetleg ismétlődő vetélést okozhat. A mióma elhalása esetén hasi fájdalom, láz, akut hasi kórkép is kialakulhat.

A beavatkozás célja: A műtét célja az észlelt jóindulatú daganat eltávolítása hastükrözés (laparoszkópia) során. Így elkerülhető a has nagyobb megterhelést jelentő hagyományos megnyitása, csökkenthető a későbbiekben esetlegesen keletkező összenövés mértéke, valamint gyorsabb a műtét utáni felépülés.

A beavatkozás technikája: A műtétet altatásban végezzük. A műtéti technika megegyezik a HASTÜKRÖZÉS című tájékoztatóban leírtakkal (lásd lejjebb). A mióma göb helyének meghatározása után a méh falába a vérzés csökkentése céljából érösszehúzó injekciót adunk, a méhfalat megnyitjuk, a göböt kihámozzuk, majd egy speciális eszköz segítségével darabolva eltávolítjuk a hasüregből. A szövetmintát kórszövettani vizsgálatra küldjük. Elektromos eszközzel vérzéscsillapítást végzünk, majd a méh sebét egy vagy két rétegben összevarrjuk. A hasüregbe, az esetlegesen felgyülemelő folyadék elvezetésére, csövet (drént) helyezünk, amit a műtét utáni napon távolítunk el.

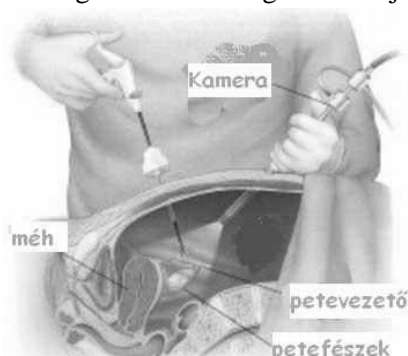
A beavatkozás veszélyei, lehetséges gyakoribb műtéti szövődmények: A műtéti technikával kapcsolatos szövődmények megegyeznek a „HASTÜKRÖZÉS” című tájékoztatóban leírtakkal (lásd lejjebb). Az esetek nagyobb részében a műtét hosszabb ideig tart, mint a hagyományos nyitott hasi műtéttel végzett beavatkozás. A mióma eltávolításával kapcsolatos vérvesztés miatt az esetek 5-15%-ában vérátömlesztés (transzfúzió) szükséges. Hirtelen jelentkező nagyobb vérzés, illetve egyéb súlyos szövődmény fellépése (bél-, ér-, húgyhólyag-, húgyvezeték sérülés) esetén a has hagyományos megnyitása válik szükségessé. Amennyiben a göb eltávolítása során a méh ürege is megnyílik a műtét alatt antibiotikum kezelést kezdünk, amit a műtét után is folytatni kell (otthonában is). A méh sebéhez hasüregi képletek tapadhatnak ki (összenövés), ami a későbbiek során alhasi fájdalmat okozhat. A műtét után vállalt terhesség során nagyon ritkán előfordulhat a méh spontán megrepedése a terhesség második vagy harmadik harmadában. Egyes irodalmi adatok alapján, összevetve a nyitott hasi műtéttel végzett mióma eltávolítással, a méh spontán megrepedése hastükrözéssel végzett mióma eltávolításnál gyakrabban fordul elő. A méhen végzett műtét miatt gyakrabban történik császármetszés a következő szülés során.

A beavatkozás elmaradásának esetleges veszélyei: A műtét elmaradásának veszélye a daganat további növekedése, a panaszok (fájdalom, meddőség, vérzészavar) fennmaradása.

Alternatív módszerek: A laparoszkópos műtét hagyományos nyitott hasi műtéttel helyettesíthető. A méh üregébe domborodó, a méh nyálkahártya alatt elhelyezkedő göbök kedvező esetben méhtükrözés segítségével is eltávolíthatóak.

HASTÜKRÖZÉS (LAPAROSZKÓPIA)

A beavatkozás technikája: A műtét légszövön keresztül végzett altatásban történik. A hasfal, a szeméremtest és a gát bőrét, valamint a hüvelyt fertőtlenítőszerrel csírátlanítjuk; a húgyhólyagba állandó katétert helyezünk, majd a méhbe mozgó eszközt rögzítünk. A köldökben 1-2 cm-es metszést ejtünk és egy speciális tű, vagy trokár segítségével a hasüreget széndioxid-gázzal töltjük fel, amire a hasüregi képletek egymástól elválasztódnak. A köldökben ejtett

nyíláson keresztül vezetjük be a tájokozódást biztosító optikai eszközt, a laparoszkópot. Az optikához videokamerát csatlakoztatunk, a vizsgált terület képe monitoron jelenik meg. Ezáltal lehetővé válik a méh, a petevezetékek és a petefészek, valamint a teljes hasüreg megtekintése, és szükség szerint a műtét elvégzése. A szeméremtest felett, szükség szerint 2-3, egyenként 5-10 mm-es metszésből további eszközöket vezetünk a hasüregbe szem ellenőrzése mellett, amire a megfelelő feltáráshoz, a mintavételhez, illetve egyéb műtéti beavatkozás elvégzése céljából van szükség. Nagyobb szövetek, szervek (mióma, méh) kivétele esetén az egyik segédtrókar nyílását meghosszabbítjuk, ezen keresztül, esetenként daraboló eszközzel távolítjuk el a képletet. A petevezetékek

átjárhatóságát a méhbe vezetett eszközön keresztül befecskendezett metilénkék oldattal ellenőrizzük. Az esetek többségében, a műtét jellegétől függően a hasüregbe műanyag csövet rögzítünk, amit a műtét utáni napokban távolítunk el. A műtét időtartama általában 30-80 perc. Nagyobb beavatkozások (mióma műtét, méheltávolítás, kiterjedt endometriózis kezelése) esetében ez az idő több órára is meghosszabbodhat. A műtét végén a széndioxidot kiengedjük a hasüregből és a hasfali metszéseket öltésekkel vagy ragasztással egyesítjük.

A műtét utáni időszak: Ébredéskor lényeges fájdalmat nem fog érezni, amennyiben fájdalomcsillapítóra lenne szüksége, azt az osztályos nővértől kapja meg. Az ébredést követő néhány órán belül az infúziót megszüntetjük, majd az osztályos nővér tudomásával és segítségével felkelhet. Folyadékot fogyasztani és étkezni csak teljesen éber állapotban szabad. A műtét utáni időszakban jelentkező gyakoribb (általában 1-2 nap alatt spontán megszűnő) panaszok:

- Enyhe hányinger (a beavatkozás és/vagy altatás következménye);
- Fájdalom a vállakban és a nyakban, izomláz (a rekesz alatt meggyűlt széndioxid-gáz okozza);
- Fájdalom a hasfalban a laparoscóp és/vagy segédeszközök bevezetésének a helyén;
- Kaparó fájdalom a torokban (a lélegeztető tubus bevezetésének következménye);
- Enyhe menstruációs görcsöknek megfelelő fájdalom az alhasban (a méhen, ill. annak környezetében végzett beavatkozás következtében);
- Néhány napig tartó kevés vérezgetés (a méh mozgását szolgáló eszköz okozta tünet; esetleg petefészek ciszta eltávolítása, méhen kívüli terhesség kezelése után is jelentkezhet).

A beavatkozás veszélyei, lehetséges gyakoribb műtéti szövődmények: A laparoscópia a betegek túlnyomó többségében komplikáció mentes. Nemzetközi vizsgálatok adatai alapján a komolyabb szövődmények gyakorisága nem haladja meg az 1-2%-ot. A komplikációk számát emelhetik bizonyos betegségek, élvezeti szerek fogyasztása, soványság, túlsúlyosság, a kórelőzményben szereplő műtétek és azok szövődményei. Ezekről feltétlenül tájékoztassa kezelőorvosát. Az általános műtéti kockázat része a fertőtlenítéshez használt anyagokkal szemben jelentkező túlérzékenységi reakció; a húgyhólyag katéter alkalmazását követően kialakuló húgyúti fertőzés; az esetleges vérátömlesztést is szükségessé tevő nagyobb vérvesztés; az alkalmazott véralvadásgátló kezelés ellenére előforduló vérrögösödés (trombózis) és a véralvadás okozta keringés elakadás (embólia); a műtéti fektetésből adódó átmeneti perifériás idegsérülés; valamint előfordulhat hashártyagyulladás, sebgyógyulás, sebszétválás, vérömleny, vérszegénység. A sajátos műtéti technikából adódóan a laparoscópos eszköz bevezetése során sérülhetnek a hasüregi szervek és a hashártya mögötti terület, valamint a tényleges beavatkozás során a belek, a húgyhólyag, a húgyvezeték és a hasi erek. A ritkán előforduló szövődmények rendszerint már a hastükrözés során felismerésre kerülnek, ellátásuk a műtét kiterjesztését vonja maga után (áttérés nyitott hasi műtetre –szükség esetén közép- vagy hasüregi műtetre; bél- és húgyvezeték sérülés esetén az adott bélszakasz átmeneti kivezetése a hasfalon keresztül; érsérülés esetén a sérült szakasz pótlása protézissel). A töltőgáz alkalmazásával kapcsolatos szövődmény lehet a gázembólia, a légmell, az átmeneti hypercapnia (széndioxid felhalmozódása a vérben), valamint a bőr alatti szövetekben felgyülemelő széndioxid által okozott gázgyűlem (subcutan emphysema). Ritkán előfordul, hogy a laparoscópia műtéteknél nem kivitelezhető (pl. előzetes műtétek után kialakult kiterjedt hasüregi összenövések miatt). Azt, hogy ilyenkor nyitott hasi műtétet végzünk, vagy eltekintünk a beavatkozástól, befolyásolja a beteg műtét előtt kikért ez irányú véleménye, kérése, valamint az adott betegség jellege is.

Csak kivételesen fordul elő, hogy a szövődmény nem ismerhető fel a műtéti beavatkozás idején (leggyakrabban a nagyfrekvenciás áramot használó sebészeti eszközök által okozott termikus károsodás – bél- és húgyvezeték sérülés – esetén fordul elő). Ezért, ha a műtétet követő napokban, otthonában erősebb hasi fájdalmat érez, hasa puffadni kezd, vagy lázas lenne, újrafelvétele válik szükségessé. A műtéttel kapcsolatos súlyos szövődmények és gyakoriságuk:

Ismételt műtét szövődmény miatt 1,0 – 2,0 : 1000

Bélsérülés 0,6 – 4,3 : 1000

Érsérülés 0,1 – 1,1 : 1000

Húgyhólyag és húgyvezeték sérülés 0,3 – 1,8 : 100

Sérv kialakulása a behatolási helyeken 0,1 – 3,0 : 100

Műtéttel kapcsolatos halálozás 1,0 – 3,0 : 100 000

A nemzetközi szakirodalom adatai alapján felsorolt valószínűségi arányok természetesen csak durva becslést adhatnak, mivel az egyes szövődmények gyakorisága jelentősen változik a laparoscóposan végzett műtét típusától függően is. (Pl. az érsérülések gyakorisága jelentősen magasabb a táblázatban olvashatónál a rosszindulatú daganatok esetén végzett nyirokcsomó eltávolítások kapcsán, de lényegesen alacsonyabb annál, a petefészek ciszták eltávolítása kapcsán).

Szülészeti és Nőgyógyászati Osztály

Osztályvezető főorvos: **Dr. Belics Zorán PhD**

1204 Budapest, Köves út 1. Telefon: (06) 1 289 6323

A SZÓBELI TÁJÉKOZTATÁST KIEGÉSZÍTŐ BETEGTÁJÉKOZTATÓ ÉS BELEEGYEZŐ NYILATKOZAT

A fentiekkel kapcsolatos kérdéseim és az erre kapott válaszok:

A fentiekről számomra részletes és érthető tájékoztatást adott: Dr. _____

KÉRELEM ÉS BELEEGYEZŐ NYILATKOZAT

A **MIÓMAGÖB ELTÁVOLÍTÁS HASTÜKRÖZÉS (LAPAROSZKÓPIA) SORÁN és a HASTÜKRÖZÉS** című tájékoztatót elolvastam, az orvos szóbeli tájékoztatását megértettem, az általam feltett kérdésekre kielégítő választ kaptam, a beavatkozás elvégzésébe beleegyezem és kérem annak elvégzését.

Budapest, _____ év, _____ hó, _____ nap, _____ óra, _____ perc

tájékoztatót végző orvos aláírása és pecsétje

beteg/törvényes képviselő aláírása

Továbbá **beleegyezem**, hogy műtéti szövödmény esetén a további szükséges műtéti beavatkozásokat elvégezzék:
hasműtét (laparotomia) igen nem _____

ELUTASÍTÓ NYILATKOZAT* A kezelőorvos részletes felvilágosítása ellenére a beavatkozás elvégzését megtagadom. Az ellátás visszautasítása miatt bekövetkező káros következményekért orvosaimat felelősség nem terheli, és kötelezhető vagyok az ennek következtében felmerült költségek megtérítésére.

(Ha a beteg olyan beavatkozást utasít el, aminek elmaradása a saját, vagy a magzata életét veszélyezteti, vagy aránytalanul súlyos terhet, illetve maradandó károsodást okozhat, az elutasító nyilatkozatot két tanúnak az aláírásával is hitelesíteni kell).

Budapest, _____ év, _____ hó, _____ nap, _____ óra, _____ perc

tájékoztatót végző orvos aláírása és pecsétje

beteg/törvényes képviselő aláírása

1. sz. tanú aláírása

2. sz. tanú aláírása

*** Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. Törvény 17. § (2):**

„A beteg beleegyezésére nincs szükség abban az esetben, ha az adott beavatkozás vagy intézkedés elmaradása mások - ideértve a 24. hetet betöltött magzatot is - egészségét vagy testi épségét súlyosan veszélyezteti.”

Ezen beteg-tájékoztató és beleegyező nyilatkozat egy példánya a beteg dokumentációjához csatolandó!